

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI

II. DÖNEM I. YAZILI MAZERET SINAVI (ÜLKE GENELİ ORTAK)
MATEMATİK
10. SINIF

**ÖĞLE
OTURUMU**

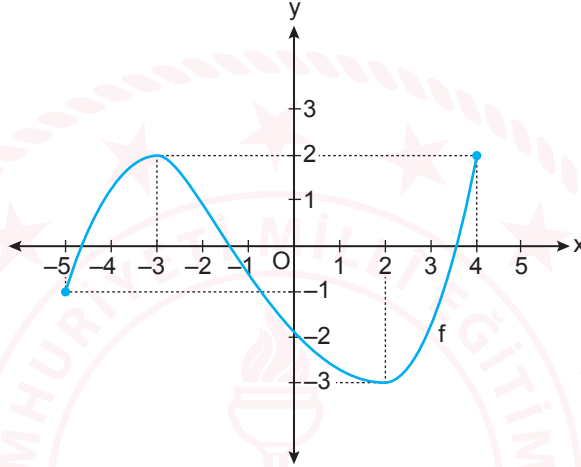
Adı ve Soyadı : .....
Sınıfı / Şubesi : .....
Öğrenci Numarası : .....

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 8 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 tam puan üzerinden değerlendirilecektir. 1, 2, 4 ve 7. sorular 15 puan; 3, 5, 6 ve 8. sorular 10 puan değerindedir.

1. Aşağıda f fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

Verilen grafiğe göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a) f fonksiyonunun görüntü kümesini yazınız. (5 puan)

f fonksiyonunun görüntü kümesi $[-3, 2]$ dir.

- b) f fonksiyonunun minimum değerini yazınız. (5 puan)

f fonksiyonunun minimum değeri -3 'tür.

- c) f fonksiyonunun bire bir olup olmadığını gerekçesiyle açıklayınız. (5 puan)

Değer aralığındaki bazı $f(x)$ değerlerine karşılık gelen farklı x değerleri olduğundan f bire bir değildir. Örneğin, $f(-3) = f(4) = 2$ iken $-3 \neq 4$ olduğundan bire bir değildir.

2. $a, b \in \mathbb{R}$ ve $a, b > 0$ olmak üzere $f(x) = x^2$ karesel referans fonksiyonu x eksenini boyunca negatif yönde a birim ötelenerek g ; x eksenini boyunca pozitif yönde a birim ve y eksenini boyunca pozitif yönde b birim ötelenerek h fonksiyonu elde edilmiştir.

g fonksiyonunun grafiği $M(0,4)$, h fonksiyonunun grafiği ise $N(0,5)$ noktasından geçmektedir.

Buna göre, a ve b değerlerini işlemlerinizi göstererek bulunuz. (15 puan)

$f(x) = x^2$ karesel referans fonksiyonuna belirtilen öteleme dönüşümleri yapıldığında elde edilen g ve h fonksiyonlarının cebirsel temsilleri $g(x) = (x + a)^2$ ve $h(x) = (x - a)^2 + b$ şeklinde olur. g ve h fonksiyonlarının grafikleri sırasıyla M ve N noktalarından geçtiğinden

$g(0) = 4$ ve $h(0) = 5$ olur.

$$g(0) = (0 + a)^2 = 4 \quad h(0) = (0 - a)^2 + b = 5$$

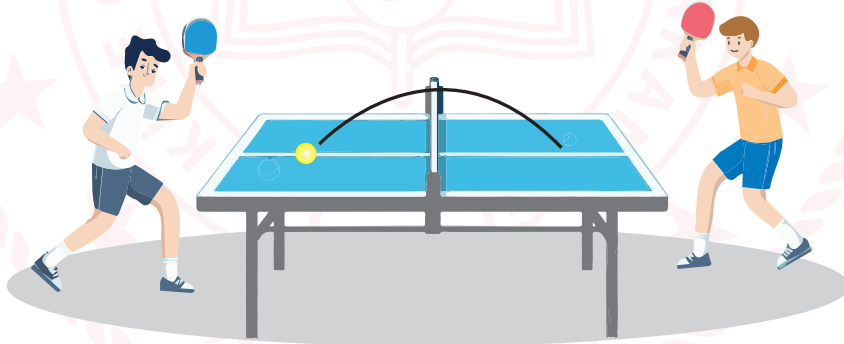
$$a^2 = 4 \quad a^2 + b = 5$$

$$a = 2 \quad 4 + b = 5$$

$$b = 1$$

$a = 2$ ve $b = 1$ olarak bulunur.

3. Bir masa tenisi oyununda atılan bir topun masaya çarptıktan sonra izlediği yol aşağıda verilmiştir. Topun x saniyede santimetre cinsinden masadan yüksekliği $f(x)$ olmak üzere, topun izlediği yol $f(x) = 8x - x^2$ şeklinde modellenmiştir.

Buna göre, topun masadan yüksekliğinin santimetre cinsinden en büyük değerini işlemlerinizi göstererek bulunuz. (10 puan)

Topun masadan yüksekliğinin en büyük değeri f fonksiyonunun alabileceği maksimum değerdir.

$$f(x) = 8x - x^2$$

Bu fonksiyon tamkare formuna çevrilirse,

$$f(x) = -x^2 + 8x - 16 + 16$$

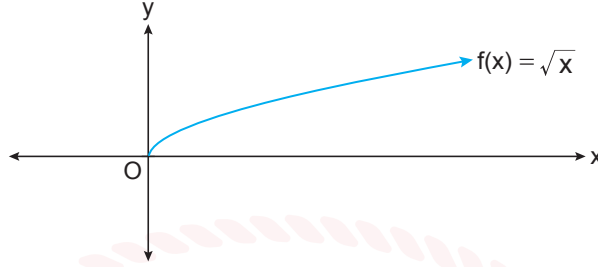
$$= -(x^2 - 8x + 16) + 16$$

$$= -(x - 4)^2 + 16$$

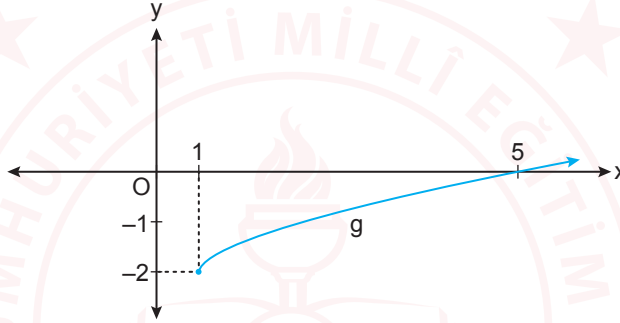
$f(x)$ 'in maksimum değeri 16 olur. Bu yüzden, topun masadan yüksekliğinin en büyük değeri 16 cm'dir.

4. $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$, $f(x) = \sqrt{x}$ şeklinde tanımlı karekök referans fonksiyonunun grafiği aşağıda verilmiştir.

f fonksiyonuna sadece öteleme dönüşümleri yapılarak aşağıda grafiği verilen g fonksiyonu elde edilmiştir.

Buna göre, $g(x)$ fonksiyonunun cebirsel temsilini yazınız. (15 puan)

f fonksiyonunun grafiği x eksenini boyunca pozitif yönde 1 birim, y eksenini boyunca negatif yönde 2 birim ötelenerek g fonksiyonu elde edilmiştir. Bu yüzden, g fonksiyonunun cebirsel temsili $g(x) = \sqrt{x-1} - 2$ olarak bulunur.

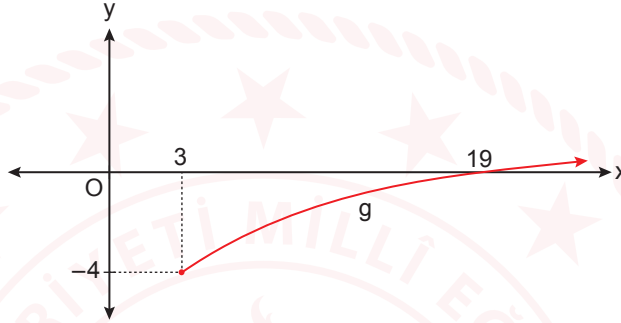

5. $f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$, $f(x) = \sqrt{x}$ şeklinde tanımlı karekök referans fonksiyonuna uygulanan dönüşümlerle $g(x) = \sqrt{x-3} - 4$ şeklinde tanımlanan bir fonksiyon türetilmiştir.

Buna göre,

- a) g fonksiyonunun tanım kümesini bulunuz. (5 puan)

g fonksiyonu, f fonksiyonunun 3 birim sağa, 4 birim aşağı ötelenmesiyle türetilmiştir. g fonksiyonunun grafik gösterimi

şeklinde olur. Dolayısıyla, g fonksiyonunun tanım kümesi $[3, \infty)$ dir.

- b) g fonksiyonunun sıfırını bulunuz. (5 puan)

$$g(x) = \sqrt{x-3} - 4 = 0 \text{ ise}$$

$$\sqrt{x-3} = 4$$

$$x-3 = 16$$

$$x = 19$$

g fonksiyonunun sıfırı 19'dur.

6. $f : \mathbb{R} - \{-2\} \rightarrow \mathbb{R} - \{0\}$, $f(x) = \frac{1}{x+2}$ şeklinde tanımlı f fonksiyonu verilmiştir.

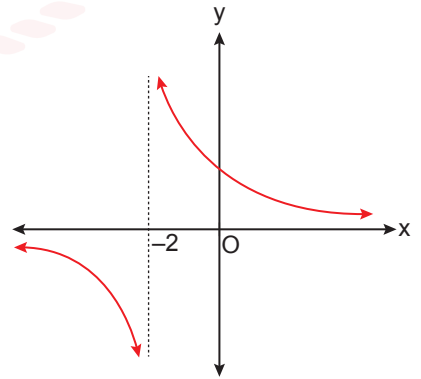
Buna göre,

- a) f fonksiyonunun pozitif olduğu aralığı yazınız. (5 puan)

f fonksiyonunun grafik gösterimi yanda verilmiştir. f fonksiyonunun pozitif olduğu aralık $(-2, \infty)$ dir.

- b) f fonksiyonunun negatif olduğu aralığı yazınız. (5 puan)

Grafikten anlaşılabileceği gibi f fonksiyonunun negatif olduğu aralık $(-\infty, -2)$ dir.

7. Yerden 2000 m yükseklikteki bir balon dakikada 12 m alçalmaktadır.

Buna göre;

a) x : Balonun alçalmaya başladığı andan itibaren geçen süre (dk.)

$f(x)$: Balonun yerden yüksekliği (m) olmak üzere,

f fonksiyonunun cebirsel temsilini yazınız. (5 puan)

$$f(x) = 2000 - 12x$$

b) x : Balonun yerden yüksekliği (m)

$g(x)$: Balonun alçalmaya başladığı andan itibaren geçen süre (dk.) olmak üzere,

g fonksiyonunun cebirsel temsilini yazınız. (5 puan)

$$g(x) = \frac{2000 - x}{12}$$

c) Alçalmaya başladıktan kaç dakika sonra balonun yerden yüksekliği 1400 m olur? İşlemlerinizi göstererek bulunuz. (5 puan)

$$g(1400) = \frac{2000 - 1400}{12} = \frac{600}{12} = 50$$

Balonun 50 dakika sonra yerden yüksekliği 1400 m olur.

8. $f: \mathbb{R} - \{-6\} \rightarrow \mathbb{R} - \{3\}$, $f(x) = 3 - \frac{1}{x+6}$ şeklinde tanımlı f fonksiyonunun tersinin cebirsel temsilini yazınız. (10 puan)

f fonksiyonunun tersinin cebirsel temsili,

$$y = 3 - \frac{1}{x+6}$$

$$y - 3 = -\frac{1}{x+6}$$

$$x + 6 = -\frac{1}{y-3}$$

$$y = f^{-1}(x) = -\frac{1}{x-3} - 6 \text{ olarak bulunur.}$$

SINAV BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.